

03-05-2023

FM 2023/115

**Forslag til Inatsisartut beslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at opfordre
rigsmyndighederne til at anerkende grønlandere i Danmark som et mindretal jf.
Rammekonventionen for Nationale mindretal (FCNM) og den Europæiske pagt om
Regionale sprog eller mindretalssprog (Sprogpagten)**
(Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Siumut)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel)

1. behandling

Naalakkersuisut takker forslagsstiller, Kuno Fencker fra Siumut for fremsættelse af
herværende forslag til en Inatsisartut beslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at opfordre
rigsmyndighederne til at anerkende grønlandere i Danmark som et mindretal jf.
Rammekonventionen for Nationale Mindretal (FCNM) og Den Europæiske Pagt om
Regionale Sprog eller mindretalssprog (Sprogpagten).

I sin begrundelse beskriver forslagsstiller bl.a. de kulturelle og sproglige barrierer
grønlandere i Danmark oplever, samt behovet for beskyttelse mod diskrimination og af kultur
og identitet. Retten til frit at bruge det grønlandske sprog i det offentlige liv, overfor
myndighederne, herunder i retsvæsenet samt at få undervisning i grønlandsk bliver også
nævnt.

Naalakkersuisut er ikke ukendt med de vanskeligheder som fastboende grønlandere i
Danmark oplever. Det er på den baggrund, at Naalakkersuisut fastholder sin mangeårige støtte
til de Grønlandske huse i Danmark (i København, Odense, Århus og Aalborg).

Centralt for Husenes (DGH) arbejde er varetagelsen af social bistand og vejledning til
grønlandere i Danmark, herunder om deres rettigheder i det offentlige system i Danmark. Det
tager eksempelvis form af åben rådgivning i samarbejde med sociale myndigheder i Danmark.
Det består ligeledes af tolkningsopgaver for grønlandere i mødet med offentlige
myndigheder, sundhedsvæsenet, kommuner, politi, retsvæsen osv. DGH varetager en bred
vifte af opgaver for at sikre grønlandske borgeres rettigheder i Danmark, og dækker et bredt
geografisk område med tilstedeværelse i adskillige byer. Der anvendes en fordelingsnøgle i
forhold til tilskuddets fra Finansloven, og der opereres med 50 % til uddannelse, 40 % til
socialt arbejde og 10 % til kultur og information. De Grønlandske Huse er imidlertid ikke
forpligtet til at anvende en bestemt del af tilskuddet på bestemte områder. Husene disponerer
derfor i udgangspunktet frit over deres bevilling. Derudover anvendes der ressourcer på mere
kulturelt prægede aktiviteter som medvirker til at understøtte samhørigheden mellem
grønlandere, deres sproglige fællesskab og deres identitet som Kalaallit.

Naalakkersuisuts solidaritet med de i Danmark fastboende grønlandere er ikke ensbetydende
med, at Naalakkersuisut har bemyndigelse over denne gruppe. Som borgere i Danmark har de

rettigheder og pligter under de danske myndigheder og dansk lovgivning. Dette gælder således også de internationale menneskerettighedskonventioner som Danmark er forpligtet af, herunder bl.a. FNs konvention mod Racediskrimination, samt ILOs konvention nr. 169 om Oprindelige folk og Stammefolk.

Naalakkersuisut har ikke kompetence til at anerkende grønlændere i Danmark som et mindretal i henhold til Europarådets Rammekonvention for Nationale Mindretal (FCNM) og Den Europæiske Pagt om Regionale Sprog eller mindretalssprog (Sprogpagten).

Naalakkersuisut kan derimod opfordre de danske myndigheder til at anerkende grønlændere i Danmark som et mindretal, hvis et flertal i Inatsisartut ønsker dette. Det skal dog bemærkes, at et muligt initiativ om en sådan minoritetsanerkendelse må ligeledes komme fra de i Danmark fastboende grønlændere selv ud fra deres eget frie valg. Dette vil også være i overensstemmelse med artikel 1 i Rammekonventionen om Nationale Mindretal:

”Enhver person, der tilhører et nationalt mindretal, skal have ret til frit at vælge at blive behandlet som tilhørende et sådant mindretal eller ej, og dette valg eller udøvelsen af de rettigheder, der forbundet med dette valg, skal ikke have nogen ugunstige følger.”

Derfor skal Naalakkersuisut foreslå, at der forud for opfordringen til de danske myndigheder, indhentes klare tilkendegivelser om initiativet fra grønlandske foreninger og lignende i Danmark. På den måde kan vi tilnærmelsesvist sikre, at grønlændere i Danmark ønsker at blive anerkendt som et mindretal i Danmark.

Derfor foreslås denne ændring i beslutningsforslaget:

Forslag til Inatsisartut beslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at høre grønlandske foreninger i Danmark og lignende, og i bekræftende tilfælde, opfordre rigsmyndighederne til at anerkende grønlændere i Danmark som et mindretal jf. Rammekonventionen for Nationale mindretal (FCNM) og den Europæiske pagt om Regionale sprog eller mindretalssprog (Sprogpagten)

På den baggrund indstiller Naalakkersuisuts beslutningsforslaget til vedtagelse med ændringer.